

Effectonderzoek naar de toepassing van domotica in kleinschalige groepswoningen voor mensen met dementie.

Gepubliceerd: 08-12-2006 Laatste bijgewerkt: 20-05-2024

Doel van het onderzoek is na te gaan wat de effecten zijn van domotica op degenen die er gebruik van maken: bewoners en personeel. Ook wordt onderzocht in hoeverre domotica het risico van schade aan de gezondheid zodanig kan verminderen dat het...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Dementie en amnestische stoornissen
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON30423

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

domotica-project voor mensen met dementie

Aandoening

- Dementie en amnestische stoornissen

Synoniemen aandoening

dementie syndroom, ziekte van Alzheimer

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Vrije Universiteit Medisch Centrum

Overige ondersteuning: Het Ministerie van VWS stelt financiële middelen ter beschikking

voor het onderzoek.

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: dementie, domotica, kleinschalige zorg, kwaliteit van leven

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Voor de bewoners gelden de volgende uitkomstmaten: kwaliteit van leven waaronder zelfwaardering, autonomie en veiligheidsgevoel; de door bewoners ervaren behoefte aan ondersteuning en zorg op de terreinen wonen, geheugen, mobiliteit en psychische nood; het aantal valincidenten; het aantal nachtelijke dwalingen en het aantal interventies naar aanleiding daarvan; het gebruik van middelen en maatregelen; het functioneren van bewoners ten gevolge van de invoering van domotica.

Voor het personeel gelden de volgende uitkomstmaten: arbeidssatisfactie, geestelijke gezondheid, ziekteverzuimdagen medewerkers, personeelsbezetting, thema's van semi-gestructureerde interviews met personeel zijn: werkbelasting, werkplezier, ervaringen met de toepassing van domotica, functioneren van bewoners, rol van verzorgend personeel, attitude ten aanzien van vrijheidsbeperkende maatregelen.

Secundaire uitkomstmaten

Mate van cognitief functioneren van de bewoners; (veranderingen in) medicijngebruik, life events gedurende de onderzoeksperiode zoals: ziekte, het overlijden van een familielid; en demografische gegevens. In verband met de inventarisatie van belemmerende factoren bij de invoering van domotica, zal de relevante wet- en regelgeving worden bestudeerd, zoals wetgeving ten aanzien

van privacy en elektronisch dataverkeer. Daarnaast worden gegevens verzameld betreffende de invoeringskosten en structurele kosten van domotica.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

De Gezondheidsraad heeft berekend dat er per jaar zes verpleeghuizen moeten worden bijgebouwd om de toenemende vraag naar zorg voor mensen met dementie het hoofd te kunnen bieden. Het wonen in grootschalige instituten strookt echter niet met de woonwensen van ouderen. Mede om die reden ontstaan de laatste jaren naast de verpleeghuizen ook steeds meer kleinschalige groepswoningen voor mensen met dementie. Verwacht wordt dat in de toekomst niet zondermeer aan de toenemende vraag naar deze voorzieningen kan worden voldaan, vanwege personele tekorten en de constante druk op de zorg om kosten te besparen. Om tegemoet te kunnen komen aan de wensen en behoeften van ouderen met dementie zijn aanvullende c.q. ondersteunende maatregelen noodzakelijk.

Woonhuisautomatisering, ook wel domotica genoemd, is één van de maatregelen die een kwaliteitsverbeterende of kostenbesparende rol kan hebben. Omdat deze toepassing nog niet eerder onderzocht is bij deze doelgroep in kleinschalige groepswoningen wordt een effectonderzoek voorgesteld.

Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is na te gaan wat de effecten zijn van domotica op degenen die er gebruik van maken: bewoners en personeel. Ook wordt onderzocht in hoeverre domotica het risico van schade aan de gezondheid zodanig kan verminderen dat het gebruikt kan worden als alternatief voor traditionele vrijheidsbeperkingen. Daarnaast wordt nagegaan in hoeverre wet- en regelgeving en financiële middelen de invoering van domotica mogelijk belemmeren. Ook zal het onderzoek inzicht geven in de arbeidsproductiviteit van personeel ten gevolge van de invoering van domotica.

Onderzoeksopzet

In de studie wordt een pretest/posttest controlegroep design met gerandomiseerde groepen (RCT) gehanteerd. Bewoners worden op basis van nummer op de wachtlijst/volgorde van binnenkomst steeds in groepen van zes, met een vergelijkbare variatie in hulpbehoefte, toegewezen aan de groepswoningen. Vervolgens worden de woningen door middel van loting toegewezen aan de experimentele conditie (groepswoning met domotica) of de controle conditie (groepswoning zonder domotica). Een maand nadat de laatste bewoner van de groepswoning is ingestroomd, zal de voormeting plaatsvinden. Twee maanden later

vindt de nameting plaats. Aan het eind van de interventieperiode worden semi-gestructureerde interviews afgenomen bij bewoners en medewerkers. De interviews hebben onder meer ten doel om de kwaliteit van leven en functioneren van bewoners te evalueren.

Onderzoeksproduct en/of interventie

De interventie in dit onderzoek bestaat uit de toepassing van domotica in kleinschalige groepswoningen voor mensen met dementie. De domoticavoorzieningen bestaan uit de volgende onderdelen: - Omgevingsbesturing: bewegingssensoren, afstemmen van licht, zonnewering, kooktoestel beveiliging, looproute verlichting; - Bewaking: dwaaldetectie, tijdbewaking, camerabewaking, intercomfunctie bij ingang; - Alarmering: akoustische bewaking, passieve alarmering en brandalarm. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van leefcirkels waarbinnen bewoners zich vrij kunnen bewegen zonder het risico te lopen per ongeluk te verdwalen. Per bewoner kan een (individueel) profiel worden ingevoerd in het monitoring-systeem. Door het instellen van het profiel kunnen verschillende zaken als verlichting, verwarming, alarmering, zonwering en zelfstandig toiletbezoek, omvang leefcirkels of een combinatie van deze variabelen aan de behoefte van het individu worden aangepast.

Inschatting van belasting en risico

De belasting door deelname aan het onderzoek voor de bewoners met dementie (twee keer een vragenlijst van een uur en een interview van een half uur in een periode van 4 maanden) is ons inziens voor de personen met dementie minimaal en levert ons inziens geen risico op. De vragenlijsten worden afgenomen door daarvoor speciaal getrainde interviewers. Ook voor het personeel dat in de groepswoningen werkzaam is, is de belasting beperkt (zij vullen over maximaal zes bewoners en over zichzelf tijdens de voormeting en de nameting enkele vragenlijsten in). Het risico voor het personeel is ons inziens eveneens nihil.

Contactpersonen

Publiek

Zorgcentrum Leo Polakhuis, Antaris

Valeriusplein 9
1075 BG Amsterdam
Nederland

Wetenschappelijk

Zorgcentrum Leo Polakhuis, Antaris

Valeriusplein 9
1075 BG Amsterdam
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

mensen met lichte tot ernstige dementie
wonend in kleinschalige groepswoningen

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

ernstige gedragsproblemen
mensen zonder dementie

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Interventie onderzoek

Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blindering:	Open / niet geblindeerd

Doel: Organisatorisch/zorgonderzoek

Deelname

Nederland	
Status:	Werving nog niet gestart
(Verwachte) startdatum:	01-10-2006
Aantal proefpersonen:	84
Type:	Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Amsterdam UMC

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL14443.029.06